

Forsøg med stigende mængder kalksalpeter til sommerraps 1961-1963

Foreløbige resultater

Ved statens forsøgsstationer er der i årene 1961-63 gennemført forsøg med stigende mængder kalksalpeter til sommerraps. Der er prøvet 0, 300, 600, 900 og 1 200 kg pr. ha. Forsøgene er udført på lermuldet jord ved Aarslev og Rønhave og på marskjord ved Højer, ialt 9 forsøg.

Forfrugten har ved Aarslev været havre, ved Rønhave ærter, kløvergræs og havre og ved Højer græs eller kløvergræs. Som grundgødskning er ved Aarslev og Rønhave anvendt 200-300 kg superfosfat og 200-300 kg kaligødning pr. ha. Ved Højer er grundgødskning undladt. Forsøgs-gødningen er udbragt på én gang og efter rapsens såning. Såningen er foregået i marts eller april og i gennemsnit den 15. april. Der er anvendt radsåning på 45-56 cm rækkeafstand og ca. 5 kg udsæd pr. ha. Spiring og udvikling har i alle forsøg været god, og forsøgene må alle betegnes som vellykkede. Angreb af skadedyr har været moderate og er holdt nede ved gentagne pudringer med kemiske midler, så skade af betydning er undgået.

I nedenstående oversigt er meddelt forsøgenes hovedresultater. Frøudbyttet er angivet med 9 pct. vandindhold.

For- søgsled	kg		hkg pr. ha				pct. i frøet		1000- korns- vægt	Mod- nings- dato i august
	kalk- sal- peter pr. ha	ialt	frø pr. tillæg af kalksalp.	rå- fedt	råpro- tein	rå- fedt	råpro- tein			
1	0	15.8	-	6.1	3.3	38.8	20.9	3.5	26.	
2	300	20.4	4.6	7.8	4.4	38.2	21.7	3.5	28.	
3	600	22.8	2.4	8.5	5.1	37.4	22.5	3.4	29.	
4	900	24.1	1.3	8.9	5.7	37.0	23.4	3.4	29.	
5	1200	24.8	0.7	8.9	5.9	36.0	23.6	3.5	30.	

Udbyttet af frø stiger fra forsøgsled 1 til forsøgsled 5, men merudbyttet pr. tillæg af kalksalpeter aftager stærkt med øget gødskning. Råfedt-udbyttet er stigende op til 3. tillæg af kalksalpeter, og råproteinudbyttet er ligesom frøudbyttet stigende helt op til sidste tillæg. Frøets råfedt-indhold aftager og dets råproteinindhold tiltager med stigende mængder kalksalpeter, medens frøvægten er ret upåvirket. Ved øget kvælstofgødskning udsættes modningen. Som det fremgår af bilaget, hvor gennemsnitsfrøudbyttet fra de enkelte forsøgssteder er opført, er der god overensstemmelse mellem forsøgsstederne. Merudbyttet pr. tillæg af kalksalpeter er dog størst på marskjorden og lavest ved Rønhave. Det forholdsvis lave merudbytte ved Rønhave skyldes formentlig for en del virkningen af forfrugten, som i et forsøg har været ærter og i et andet forsøg kløvergræs.

Rentabel anvendelse af kalksalpeter til sommerraps er afhængig af prisen på kalksalpeter og rapsfrø. Med en frøpris på 70-80 øre pr. kg og den nugældende pris på kalksalpeter, vil der på grundlag af de her refererede forsøgsresultater, der er frembragt med veludviklede afgrøder, i reglen være rentabel anvendelse for 700-800 kg kalksalpeter pr. ha og i nogle tilfælde mere.

Bilag til 726. meddelelse

Forsøg med stigende mængder kalksalpeter til sommerraps, gennemsnit 1961-63

For- søgsled	kg kalk- salpeter pr. ha.	hkg frø pr. ha						hkg halm pr. ha.
		Aarslev		Rønhave		Højer		
		ialt	pr.tillæg af kalksalp.	ialt	pr.tillæg af kalksalp.	ialt	pr.tillæg af kalksalp.	
1	0	13.0	-	21.7	-	12.7	-	49.2
2	300	17.5	4.5	25.1	3.4	18.5	5.8	61.1
3	600	19.7	2.2	26.7	1.6	22.1	3.6	66.2
4	900	20.6	0.9	27.6	0.9	24.3	2.2	67.6
5	1200	21.3	0.7	28.2	0.6	24.8	0.5	70.6